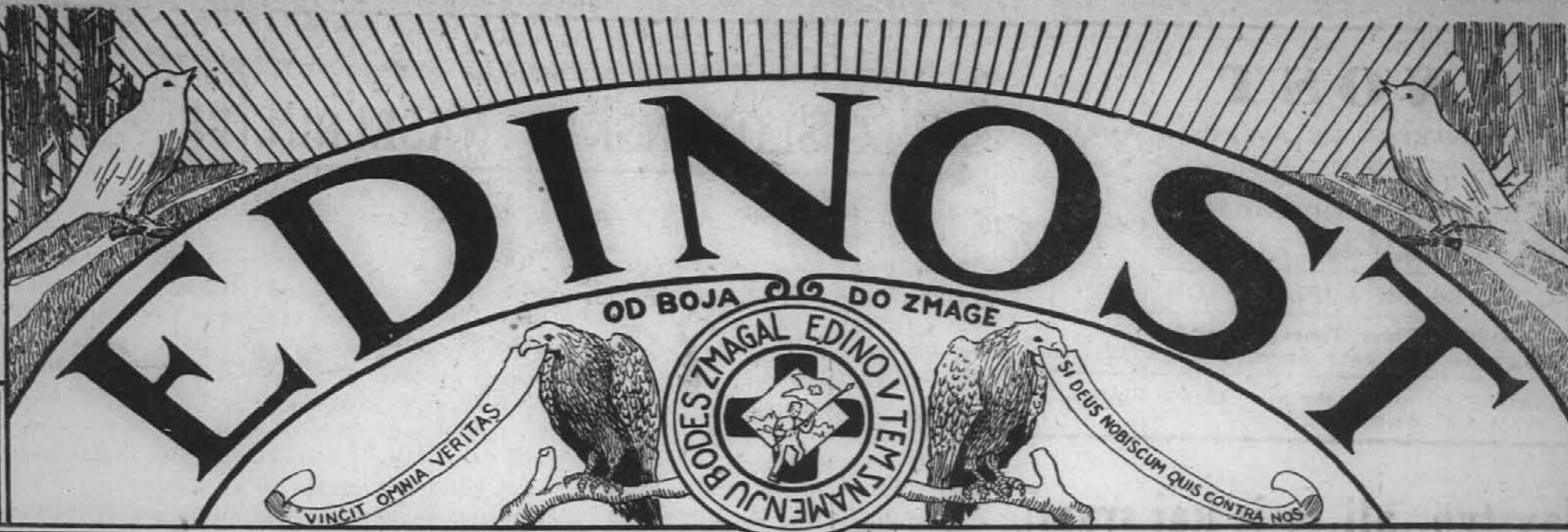

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 119.

CHICAGO, ILL., TOREK, 10. OKTOBRA—TUESDAY, OCTOBER, 10, 1922.

LETO (Vol.) VIII.

ZAVEZNIKI POVABIJO RUSIJO NA KONFERENCO.

Pariz, 9. okt. — Rusija bo končno povabljena na mirovno konferenco, ki se vršila najbrže v Scutari. Z Rusijo vred bodo prišle na konferenco pa tudi vse ostale države, ki mejijo na Črno morje. Tako so končno sprejeli načrte, zavezniki, ki se pravkar bavijo s preureditvijo dardanelških ožin in istih nevtalitet.

To povabilo je prvo v zgodovini, da je dalo od evropskih zapadnih velevladi, ki skoro vedno kontrolirajo dardanelški prehod, Rusiji tak popust v tem oziru. V političnih krogih se govori, da so zavezniki povabili Rusijo zategadelj, ker Rusija postaja močnejša dan za dnem in za seboj ima Turčijo in v kratkem zna pridobiti še druge države na vzhodu. Vse to zna vstvariti velikansko moč, ki ji zapadna Evropa in mogoče cel svet ne bi bil kos. Zato je treba Rusijo lepo pogladiti po rami, kakor znajo to izvrstno zavezniki diplomatije, kadar so v stiskah.

Glavno, kar so hoteli zviti zavezniki zlasti Anglija je, da se je za kratek čas preloži vojno nevarnost, katera bi bila skoro gotovo ne samo neprijetna, ampak tudi usodopolna za zaveznike in zlasti za Anglijo. Ko se jim je posrečilo to, sedaj bodo gledali, da bodo zmašili skupaj mirovno pogodbo, ki bo držala seveda samo toliko časa, dokler bodo hoteli zavezniki. Za čegavo kožo se gre, to zavezniki ne gledajo nikdar. Vsled tega je pričakovati, da bodo pritisnili z vso svojo močjo in vplivom na Grke, da morajo izprazniti Tracijo do reke Marice. Pri celi stvari igrata baje glavno ulogo angleški zunanji minister Lord Curzon in francoski ministrski predsednik Poincare.

LUDENDORFF ŠE VEDNO JENEN NA AMERIKO.

Ameriški časnikarski poročevalci v Nemčiji Ferdinand Tuohy, ki zasleduje nemška politična gibanja poroča, da je posetil bivšega nemškega vojnega lorda generala Ludendorffa. Ko mu je stavil razna vprašanja, je jezno odgovarjal in se jizil na Ameriko. Izjavil je: "Amerika naj sama za se skrbi in naj se ne vtika tja, kjer jo ni potreba. Amerika se je borila za zlato in nič drugega!"

Kakor razvidno, ubogim "Fritzelnom" še vedno vre po glavi!

PARNIK ZGOREL IN SE POTOPILO.

Halifax N. S. 9. okt. — "Parnik Spedro v plamenih takojšnja pomoč potrebna." To brzojavko so prejeli zadnjo soboto večer v Halifaxu. Parniki v bližini so se takoj podali na lice mesta, toda nobenega sledu ni najti o moštvo parnika. Vse kar je ostalo od parnika, so bile plavačice bakse in nekaj druge lesene tvarine na površju vode.

GRKI SE BODO PODALI.

VENDAR ZAHEVAJO DALJŠEGA ČASA ZA IZPRAZNITEV TRACIJE.

Atene, 9. oktobra. — Po zadnjih poročilih iz Aten je sklepati, da se bo Grška revolucionarna vlada podala. Bivši grški ministrski predsednik Venizelos, ki se nahaja na francoskem v Parizu, je baje pronašel v vseh zaveznikiških krogih, da so zavezniki enoglasni v zahtevi, da se Tracija izprazni po Grkih in isto prepusti nazaj Turkom. Vsled tega se sodi, da je Venizelos, ki je eden izmed najdalekovišjih grških politikov sedanje dobe, svetoval revolucionarjem v Atenah, da naj se podajo; ker proti ogromni premoči zaveznikov se ne izplača boriti in slediti bi moral le popolni poraz in ničesar drugega.

V Venizelosovo delo upajo vsi Grki. Venizelos je eden izmed tistih politikov, ki sočijo položaj s zdravim razumom. Venizelos je diplomat angleške šole. Taktika, ki jo ubira je podobna taktiki Lloyd George-a. In če smemo računati na nagli vzkop nervoznosti drugih evropskih diplomatov, bo tem potom Venizelos, ki ga je pričel zavzemati, velika več, kakor, ko bi Grška grozila z vojsko proti zaveznikom.

Vendar, pri tem Grki zahtevajo, da se jim da najmanj 60 dni časa, da izpraznijo Tracijo in grške naseljence v Traciji in okrajih, ki bodo prepuščeni nazaj Turčiji. Grška revolucionarna vlada izjavlja, da če bi imela predseboj same Turke, bi se istim postavila po robu in bi se borila dokler bi ne dosegla končne zmage. Toda s zavezniki na strani Turčije je pa prevelika sila, da bi ji kljubovala mala Grška. Vsled tega je pričakovati, da bo Grška popustila in izpraznila Tracijo, kakor to zahtevajo od nje zavezniki.

Na drugi strani pa se Grška še vedno pripravlja za vojsko s Turčijo. Iz Aten se poroča, da ima grški general Plastiras, ki je v zadnjem času prevzel poveljstvo nad vojaškimi silami v Traciji že nekako 80 tisoč mož pod orožjem, ki so v izbornem stanju in pripravljeni za vsako akcijo, ako potreba. Tekom enega meseca pa izjavljajo grški vojaški strokovnjaki, da bo imela Grška do 150 tisoč mož pod orožjem.

Sodi se, da Grška ne bo odjenila, ako pride do razkola med zavezniki in Turki. Proti sami Turčiji pravi Grška, da se še vedno upa nastopiti, kadarkoli treba. Toda sedaj se ne upa, ker so zavezniki na njeni strani. Toda, čas zna morebiti prinesiti preobrate in tem pridno sledi Venizelos s svojo spretno in pretkano diplomacijo. V kratkem bomo videli, komu bo bodočnost naklonila svojo srečo.

Ali si že naročil KOLEDAR "AVE MARIA"? — Ako ne, stori TAKOJ!

RAZNE NOVICE.

ANGLEŠKO ČASOPISJE ZAHTEVA RESIGNACIJO LLOYD GEORGE-A

London, 9. okt. — Glasom poročil iz Anglije je vse angleško časopisje v opoziciji proti ministrskemu predsedniku Lloyd George-ju. Več vplivnih časopisov vodi boj proti njemu in zahtevajo takojšnje resignacijo, radi komplikacij, ki jih je angleška vlada povzročila na bližnjem vzhodu s svojo politiko.

BOLGARIJA BO OSTALA NEVTALNA.

Sofija, 9. okt. — Bolgarska vlada je obelodanila svoje načrte, glede problemov, ki nastajajo okoli njenih mej na Balkanu. Izjavlja, da Bolgarija bo ostala popolnoma nevtralna tudi če se ves Balkan zaplete v vojno.

BRITSKI SINDIKAT DOBIL V OBLAST OLJNATA POLJA V UKRAJINI.

Berlin, 9. okt. — Britskemu sindikatu obširni trgovski tvrdki, ki je že več časa poskušal doseči sporazum s sovjetsko vlado v Moskvi, ki pa vsled gotovega zadržavanja od strani Lenina ni prišlo do svojega cilja, je te dni se posrečilo priti do končnega sporazuma in so zadnji teden podpisali pogodbo z Ukrajinsko vlado. Ta trgovska pogodba daje tej britski tvrdki vso pravico do uvažanja in izvažanja v Ukrajini. Tvrdka razpolaga z okoli 45 milijonov dolarjev kapitala. Na čelu te tvrdke je polkovnik I. W. Hein iz New Yorka.

ITALIJANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NAPOVEDAL RESIGNACIJO.

Rim, 9. okt. — Zadnji petek je podal v italijanskem kabinetu resignacijo ministrski predsednik Facta. Niegov naslednik bo, kakor se sliši bivši predsednik kabineta Giolitti.

STANDARD OIL DRUŽBA DELI PROFITE.

New York. — Standard Oil Company bo zopet razveselila svoje delničarje. Sredi tega meseca bodo razdelili okoli dve sto procentov dohodka med dividende. Pa pravijo, da business slabo gre!

IZŠEL JE

KOLENDAR "AVE MARIA" za leto 1923.

Te dni smo pričeli razpošiljati Koledar za leto 1923. Krasna knjiga je. Vsebuje 256 strani. Cena samo 50c. Za v stari kraj 75c. Rojaki sežite po tej krasni knjigi. Naročnino pošljite na:

"AVE MARIA"
1849 West 22nd Street.
CHICAGO, ILLINOIS.

STROJEVODNIKI IN KURJAČI PODPISALI POGODBO.

Chicago, Ill. — Železniška družba Chicago, Rock Island je zadnjo soboto popustila v svojih zahtevah do delavstva in obe stranke ste po svojih zastopnikih podpisale pogodbo med seboj. Strojvodniki in kurjači bodo dobivali isto plačo v bodočem letu, kot so jo dosedaj in pogoji delovnega časa ostanejo isti, kakor so bili v veljavi dosedaj.

S tem, da so strojvodniki in kurjači prišli z družbo Rock Island do sporazuma, bo zapadnim železniškim družbam zopet mogoče pričeti s sto procentnim prometom na svojih progah. V splošnem se po lokalnih mestih ni poznalo mnogo posledic železničarske stavke. Vendar kljub temu je letošnje leto bilo zelo usodopolno, zlasti za proizvajatelje sadja v Kaliforniji, kateri niso mogli dostavljati pravočasno sadja in raznih zelišč na trg, radi suspendacije železniškega prometa.

VLADA Z. D. BO IZDALA NOVE BONDE ZA 500 MILIJONOV DOLARJEV.

Washington, D. C., 9. okt. — Blagajnik Združenih Držav je danes naznanil, da bo te dni vlada izdala nove vladne bonde za svoto 500 milijonov dolarjev. Bondi bodo izdani za tri-deset let, s 4 in pol odstotki na leto.

ŠERIF, KI JE ZASLEDOVAL TATOVE UBIT.

Pana, Ill. 9. okt. — William Armstrong, ki je zasledoval neki ukradeni avtomobil, je zadnjo soboto hotel preiskati poslopje in avtomobil nekega farmarja po imenu Milligan. Farmar Milligan je zahteval, da mu šerif Armstrong pokaže zaporno puvelje. Šerif je mislil naglo nastaviti farmarju revolver, toda farmar ga je prihitel s svojim revolverjem in ustrelil. Farmar Milligan se nahaja v ječi.

IZ JUGOSLAVIJE.

"Naj padajo granate na ljubljansko okolico v krogu treh ur od Ljubljane, ker so v njem tako slabi ljudje!" sta se hudovala v Strahomeru berača Franc Polc z Bleda in Matija Čelihar iz postojnske okolice, ko sta tam beračila. Kmalu za njima sta pa prišla dva orožnika z Iga v Strahomer, katerima so razžaljeni Strahomerčani povedali ta dogodek. Orožnika sta nato sledila beračema in ju aretirala, kakor tudi še nekega mutca, oblečenega v italijansko vojaško obleko.

Najdena utopljenka. Dne 30. avgusta ob 8. uri zjutraj so potegnili iz Gruberjevčega prekopa mrtvo neko izredno korpulentno utopljenko. Bila je oblečena v črno obleko, brez pokrivala, sivih las. Utopljenko so videli 29. avgusta, ko se je sprehajala v Kodeljevem. Pokopali so jo na pokopališču v Štefanji vasi.

Kako se živi v Nemški Avstriji. — Nečakinja iz bližine Gradca poroča svoji teti v Ameriko kakšno draginja tare ljudstvo, ki hira vsled pomanjkanja. Kdor je poznal prejšnji denar in mero, bo lahko pojmoval položaj tamošnjih ljudi izmed katerih so tudi nekateri Slovenci, ki so vsled razmer in težkoč ostali tam.

Ta oseba poroča: 1 klg. govejeja mesa stane 10.000 kron, preje 45 vinarjev; 1 klg. svinine stane 18.000 kron, preje 1 krono; 1 klg. masla stane 24.000 kron, preje 40 vinarjev; 1 klg. moke stane 5.000 kron, preje 30 vinarjev; 1 klg. salate stane 1000 kron, preje 5 vinarjev; 1 hlebec kruha stane 3000 kron; 1 seženj drva 140.000 kron; 1 vagon premoja 2.000.000 kron.

Delavec zahteva za eno uro dela 2—3000 kron. — To so številke! To so razmere!

Ali si že naročil "KOLEDAR AVE MARIA" svojcem v domovini? — AKO NE, STORI TAKOJ!

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljcem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerajšnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:		Italijanskim liram:	
500 — kron	\$ 2.30	50 lir	\$ 2.90
1.000 — kron	\$ 4.40	100 lir	\$ 5.30
5.000 — kron	\$ 21.50	500 lir	\$ 25.00
10.000 — kron	\$ 42.00	1000 lir	\$ 50.00

Za pošiljate v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Rdeče slov. delavstvo, ali te je kaj sram?

Strašna je blamaža in sramota v katero je spravila rdeča Prosveta ves slovenski narod v Ameriki, posebno pa še oni del slovenskega delavstva, ki sledi tem možem kot svojim voditeljem.

Velikanska blamaža je bil milijondolarski fond, katerega so naši rdeči zbirali in za katerega je danes sram vsakega, kdor je le kaj prispeval.

Veliko enakih sramot in blamaž je že med njimi bilo, v katere so zavedli rdeči voditelji svoje rdeče backe. Seveda nezadovoljnost je tako velika, da se stranka kot skupina vseh teh blamaž niti ne zaveda. Sram bo teh blamaž samo cel naš drugi rod, ko bo vse to prešlo v zgodovino in bodo znanjci proučevali vse to in nas vse po teh blamažah sodili.

Sedaj pride pa nova blamaža in nova sramota.

Etbin Kristan, kdo je bil in kaj je učil, ko je bil še pred kratkem voditelj rdečega dela slovenskega delavstva v Ameriki, to ve vsakdo. Kaj ne, to je bil pol-bog slovenskih rdečkarjev. Kar je Kristan rekel je rdeči delavec vrjel bolj kakor kar pravi Bog sam. Ko mu je Kristan rekel, da ni Boga, mu je slovenski delavec tako vrjel, da za to trditev od njega niti dokazov ni zahteval. "Kristan je rekel" in bilo je res pri njem. Ko je Kristan zahteval milijon dolarjev za svoje javne in tajne namene, katerih namen namenov je pravzaprav bil, da se priklopi s pomočjo tega fonda do koritca Kraljeve vlade, segel je slovenski delavec takoj v svoj žep in dal in dal, kakor bi bil neumen. Da, "glorija" tega rdečega moža je omamila tudi veliko katoliških omahljivih mož, da so se dali tudi zapeljati in so pobirali za ta fond. Da, Kristan je bil personalizirana rdečkarija med nami ameriški Slovenci. Kristan in pa socializem, socializem in Kristan, to je bilo med nami eno in isto.

In ta Kristan kako je nahrulil vsakega z monarhistom, s kraljevašem, s "kraljevim lakajem" vsakega, kdor se je drznil misliti drugače kakor on. Kdor ni bil socialista je bil kraljevaš. In gorje mu je bilo, kogar je Kristan za takega razglasil. Ne samo rdeči in rdečkasti, še napol krščanski so se zgražali nad takim človekom.

Danes pa prihaja med ravno te ameriške rdečkarje in rdečkaste svoje pristaše ravno ta Etbin Kristan in sicer z uniformo "kraljevaškega lakaja" kot izseljeniški komisar Njegovega Kraljevega veličanstva Kralja Aleksandra, toraj tistega kralja, proti kateremu je ravno ta mož ščuval svoje pristaše takrat, ko se je šlo, da jih slepi in izžema. Tako je toraj ta mož v blato potepal vse svoje nauke, katere je preje učil ameriške Slovence. Druge je zmerjal s kraljevaši, sedaj je pa sam najbolj kraljevaški kraljevaš v Ameriki.

Slovenski rdečkarji, ali vas je kaj sram, da ste vrjeli takemu-le možu?

Slovenski rdečkarji, ali se boste vsaj sedaj zdramili? Se vam bodo vsaj sedaj oči odprle, da boste videli, kako vas slepe in kako za nos vlečejo.

Kako je "Prosveta" hvalila tega moža, kako se mu je popolnoma ukordala v brezpogojno službo ves čas, ko je bil on tukaj.

Ali morete vrjeti listu, ki vas je tako strašno zapeljal? Ko vas je preslepil s svojim pisanjem, da ste sledili takemu le možu-

Pomislimo: Kristan, bivši največji socialista, in kot tak vendar odločno nasproten vsakemu kralju ali monarhu, Kristan, ki je ustanovil republikansko združenje kot organizacijo za boj proti kralju v Jugoslaviji, ki je nabiral denar za boj proti temu kralju, Kristan, ki je toliko zmerjal vse, ki so bili za svobodno Jugoslavijo, s "kraljevašem lakajem," ta Kristan pa si sedaj upa priti med iste svoje rojake sicer kot nekaj popolnoma nasprotnega, kot kraljevaški lakaj, kot služabnik srbskega kralja, kot plačanec v kraljevaške vlade, med tiste svoje rojake, katerih toliko ga je klelo za to, ker so prispevali za milijondolarski fond. Ali ni to skrajno nesramno?

Ali ni to skrajno žaljivo za vse rdečkarje v Ameriki? Bi si kak drug narod dopustil kaj takega? Ko bi med katoliškimi Slovenci kak mož tako za nos potegnil svoje pristaše, skriti bi se moral v mišjo luknjo, kajti gorje bi mu bilo. Med našimi rdečkarji . . . kakor bi nič ne bilo! Prišel bo med nje z glavo pokonci, in boste videli, da se bo še rad pokazal pri raznih rdečih prireditvah in morda mu bo še kdo živio zaklinal.

Jej, kako je to sramotno za vse rdeče ameriške Slovence, kako sramotno za njih moštost in odločnost, kako sramotno za njih značaj in zavednost.

Kar premislite nekoliko . . .

Koliko smo že storili.

Čas ubira svojo pot. Za seboj pušča zgodovino, ki bo pričala poznejšim rodovom, kake ljudje so živeli v tej dobi. Zgodovina bo govorila tudi o nas katoličanih. Zato vprašajmo se, koliko smo že storili?

Da, vsak katoličan je dolžan se vprašati, koliko je v tem letu storil, za razširjanje katoliškega tiska. Katoliški tisk je najmodernejše orožje sedanje dobe v obrambi proti sovragom naše vere. In ti, ki praviš, da si praktičen katoličan, koliko si že storil za katoliški tisk? Si pridobil kakemu katoliškemu listu, katerega novega naročnika v tem letu? Si kdaj opozoril svojega soseda ali prijatelja, da naj se naroči na katoliški časnik? Ali ne vidiš, kako sovragi našega verskega prepričanja hite širiti svoje časopise in svojo protiversko literaturo? Pravimo, ne vidiš vsega tega? In ti? Si storil že kak korak v prid katoliškega tiska? Ako ga nisi, stori ga sedaj.

Poglej dragi čitatelj in naročnik! Sedaj je izšel Koledar "Ave Maria" za leto 1923. Krasni članki in povesti so v njem. Stane samo 50 centov. Prosimo te, priporoči ga svojemu sosedu, prijatelju in znanцу, da si ga naroči od nas. Pridobi ga pa tudi, da se naroči na list Edinost, ki je najboljši bojevnik za katoliška načela med Slovenci v Ameriki! Dragi naročnik in čitatelj boš storil to? Mi upamo, da boš!

IZ SLOVENSKEGA NASELJENJA.

Pittsburgh, Pa. — Vsem članom društva Najsvetejšega Imena naznanjam, da bo v nedeljo dne 15. oktobra javna procesija vseh društev Najsvetejšega Imena Pittsburske škofije. Procesija se bo obdrževala od 2. do 3. ulice do Katedrale. Vsi člani so naprošeni, da se zberejo točno ob eni uri popoldne v šolski dvorani na 59. in Buttler ulici. Kar pa vas živi po okolici se pa lahko pridružite nam na 9. cesti in na Panaw, tam nas počakajte, ko pridemo skupno s karo do 9. ceste.

Prosim bratje, ne pozabite tega dne 15. oktobra. Ta dan mora vsak katoliško misleč Slovenec pod prapor dr. Najsv. Imena in to zlasti še člani tega društva. Pokažimo, da se katoličani ne sramujemo pokazati javno svojega prepričanja. Naj bo ta dan za katoličane v naši škofiji najsijajnejši odsev katoliške misli in zavednosti. Na ta dan bodo dospеле skupaj vse narodnosti, ali naj tam manjka Slovencev ali pa naj bodo zastopani samo po par možeh? Ne! Slovenci nesmemo ta dan zaostati za drugimi narodi, ampak priti moramo vsi na plan, vsi se pokazati, katerim je versko prepričanje še kaj pri srcu. V nedeljo 15. oktobra se bo zbrala v mestu množica, kjer bo reprezentirala bogate in revne, duhovnike, sodnike in advokate, vse bo manifestiralo po vzorcu Jezusovega nauka: "Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!"

Zato vsem na veselo svidenje dne 15. oktobra popoldne. Vsak član naj prinese seboj društveno regalijo.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista in obenem iste opozarjam, da naj vsak naročnik napne vse svoje moči, da pridobi do novega leta vsaj enega novega naročnika na "Edinost, da bo isti prej, ko mogoče pričel izhajati dnevno.

John Golobič, maršal.

New Duluth, Minn. — Dne 1. oktobra nekako ob pol 4. uri popoldne se je pripetila tukaj nesreča. Na cesti se je igral nekaj otrok, kar pridrvi avtomobil, — katerih je v sedanjem času že pol preveč — in je povozil 12-letnega sinčka znane družine po celem Iron Rangu Prijateljnove. Prijateljnove sinček je umrl na poškodbah, ki jih je zadobil od pvoženja še tisti večer ob 10. uri. Fantku želim mir, pokoj in večno veselje nad zvezdami!

— Omenjena Prijateljnova družina ni ravno preveč verna družina. Za zglede naj služi, neki fantek je ravno tisto popoldne rekel Prijateljnove fantu: "Ti, ali boš šel popoldne k krščanskemu nauku se učiti katekizem?" Fant pa mu je odgovoril: "Če bodo oče rekli bom šel!" Kaj mu je potem oče rekel, ni znano, vendar jasno kot beli dan je, ako bi se fant udeležil krščanskega pouka, bi tisti dan ne bil v tistem času na cesti, kjer ga je povozil avtomobil. To naj služi vsem brezvercem, ki se šopirijo in prezirajo Njega, ki je nad nami, da, stari Bog še živi in vlada svet!

— Druga nesreča se je pripetila med otroki predzadnji teden. Otroci so se igrali s žveplenkamj na alley. Med njimi je bil tudi neki italijanski deček, ki je nekemu fantku vtaknil v žep kos papirja in mu istega zažgal. Obleka se je na fantku vnela in fantek komaj dva in pol leta star je zadobil strašne opekline na svojem telesu. Sedaj ga zdravijo v bolnišnici. Stariš nov opomin, da je treba paziti na svoje otroke in imeti iste pod nadzorstvom svoje-ga očesa.

Frank Gimpel.

Chicago, Ill. — Če smo se kdaj dobro imeli je gotovo, da smo imeli predznanjo nedeljo 1. oktobra, ko je Slovenska Podporna Družba sv. Mohorja priredila dve komični gledališki predstavi "Izpod Burkelj" in "Kmet in Automat."

Obe igre so zelo povoljno izpadle, posebno prva "Izpod Burkelj". Buteljnovoga Grogata občinstvo kar ne more pozabiti, kakor tudi ne njegove žene Špele. Mr. Joe Fajfar, ki je predstavljal Grogata je svojo ulogo izvršil tako fino, da je igra izpadla kar najbolj komično. Ulogo Špele, katero je igrala Miss Rosie Vahtar, ki je predstavljala avokratsko ženo, ki ima moža pod komando, je najboljšo izvršila. To so je bile naše žene vesele, ko so je videle, kako je Grogata muštrala s svojimi "burkljami." Če je od tedaj že katera poizkusila to prakticiranje nad svojem možem doma nam dose-daj še ni znano. Vendar Špela, kot čvrsta Gorenjka jim je pokazala, kako se mora to delo opravljati, dasi jo je ta njen avokratizem pripeljal tako daleč, da je potem kupila na semnju svojega lastnega volička od Grogata, ki je preoblečen v ženo ji ga pripeljal na semenj. Pritem dejanju je bilo v dvorani smeha, da bi bilo kmalu vse popokalo. Za vse to gre pa seveda hvala Grogatu in Špeli.

Jože Krivc, vaški krčmar, katerega je predstavljal Mr. Silvo Hrstar je tudi dobro pogodil svojo ulogo. Pokazal je, da ni zastoj "birtov sin"! Pa tudi Urša Krivčeva, krčmarjeva žena je bila "luškana." To je pa prav spretno predstavljal-a Miss Katie Gregorich, katera je vsem znana po svoji dramatični spretnosti.

Mešetarji, katere so predstavljali Mr. John Ovniček, Mr. Frank Augustin ml., Mr. Math Jerina in Mr. John Prah ml. so prav dobro predstavljali kranjske mešetarje, kakor tudi v začetnem dejanju kmete.

"Kmet in Automat" pa so igrali Mr. John Jerich, ki je predstavljal kmeta iz Srednje-vasi, ki se je z dobro merco pod klobukom podal na ženitovanje svojega nečaka. Na poti je imel to smolo, da je zamudil vlak. Svojo jezo je stresel nad avtomatom, zakar ga je policaj zaprl in revež je moral mesto na ženitovanje na rotovž v zapor. Malega dečka je predstavljal Mr. Viljem Bogulin, pismonoša Mr. John Prah in policaja pa Mr. Frank Augustin ml.

Takoj po predstavah se je pričela prsta zabava. Občinstvo se je čutilo tako veselo, da na malo prireditvah tako. Vsak je rekel: "Mohorjevci ti pa znajo prirediti zabavne večere, na Mohorjeve zabave bo mo pa še prišli."

Obenem me pa tudi veže dolžnost, da se temu potom najlepše zahvalim vsem, ki so pripomogli, da so naše predstave tako izborno izpadle. V prvi vrsti najpriznaneje zahvalim naše igravce, ki so se toliko trudili, hodili k vajah, da so igre tako imenitno in zadovoljivo predstavljali. Hvala vam dragi igravci in igralki.

Zahvaliti se moram tudi zlasti Mrs. Jennie Terselič, ki je pripravila za igravce tako fino in okusno večerjo. Hvala tudi vsem, kakor Mr. Vidmarju, gostilničarju na Blue Island za izborno pijačo, ki jo je podaril. Istotako tudi hvala Mr. John Štajerju, ki je nam daroval ves kruh in še druge stvari brezplačno. Lepa hvala pa tudi Mr. Mihaelu Stanišatu, ki je nam odstopil svojo pijačo za tako nizko ceno. Končno zahvalim vse občinstvo, ki se je udeležilo v tako velikem številu naše prireditve. Hvala vsem!

Ob koncu pa tudi apeliram na vse Slovenske rojake in rojakinje v Chicago, da naj pristopijo v našo Slovensko Podporno dr. sv. Mohorja. Družba izborna napreduje v vsakem oziru. Zato bo edino vam v korist, ako se zavarujete pri njej, ki bo vam nudila najboljšo protekcijo v slučaju boleznj in nezgode.

S bratskim pozdravom ostajem do vseh članov in članic Slovenske Podpore družbe sv. Mohorja.

Leo Mladich, predsednik.

SRŠENI.

Glas Naroda piše: "Ford hoče imeti trezne delavce."

Če tako, sem prepričan, da Peterčka bi že ne imel dolgo v službi.

Prosveta piše: "Dolžnost pametnih ljudi je, da nastopijo proti blaznemu ščuvanju."

Da, jaz tudi tako pravim. Kadar bodo ljudje izprevideli, kako jih očka Zafrknik, in Mulek in druga rdeča svojat na Lawdale vleče za nos, tedaj bodo tudi to storili.

Proletarec je zopet, kakor petelin na gnoju prav možko zapisal: "Demokratska stranka je stranka preteklosti; republičanska stranka je stranka sedanjosti; socialistična stranka je stranka bodočnosti . . ."

V katero dobo naj pa pristukamo dobo, v kateri se je kolektalo "milijon-dolarski fond?"

Nace Žlemberger je povedal v zadnjem Proletarcu: "Da ne more drugače, kakor, da se zopet oglasi v Proletarcu." Ti presneti Žlobudenberg ti, ali kako se že piše. Kje neki se je nalezel te boleznj?

Kristan pravijo, da pride v New York, kjer bo nastavljen kot jugoslovanski naseljeniški komisar. Peterček Zgaga se ga neki silno veseli, ker bo veliko pripomogel, da ne bodo v atetovi šifkartašnici tako "busy!"

Če bi ne šlo raditega, bi Kristanu začetniku "milijondolarskega fonda" gotovo ne metali v New Yorku pri atatu take polena pod noge. Saj so svoje dni skupaj orali in skupaj sejali — le želi niso skupaj tistih preklicanih "\$\$\$\$". Bili so bratje in delali za milijonski fond, kot ena žlahta. Složni bi bili še danes, ko bi le ne bilo teh presnetih "\$\$\$\$" na svetu!

ČESA NAM JE TREBA?

"Ljudi, katerih ne more nihče kupiti."

"Ljudi, ki so tako močnega karakterja, da se morejo upreti vsaki želji po bogatstvu na tuj račun."

"Ljudje, ki so ravno tako pošteni, kadar gre za malenkost, kakor takrat, kadar gre za velike stvari."

"Ljudje, katerih težnje gredo daleč preko meje osebnih interesov."

"Ljudje, ki smejo podvzeti, kar je dobro, koristno in častno, ki pa ne ostanejo, če pretrpe poraz."

"Ljudji, ki nimajo dveh meril in moral, eno merilo za svoje privatno življenje, drugo pa za svoje posle."

"Ljudi-državniki, katerim so obojni interesi dražji od njihovih osebnih interesov ali interesov njihove okolice."

"Ljudi, kateri drže prijateljem dano besedo in ostajajo zvesti v dnevih sreče in nesreče."

"Potrebno je z eno besedo, več ljudi, kakor jih običajno je."

PRAZEN IZGOVOR PREMOGARSKIH BARONOV.

Sliši se, da so se operatorji na tihoma organizirali in da bodo skupno nastopili proti vsaki akciji za znižanje cen premogu. Operatorji se baje izgovarjajo, da jih delavci več stanejo itd. Vse to je pa navadno zavijanje resnice. Ali niso lansko leto operatorji prodajali premog po nižji ceni, kakor ga letos? In ali niso premogarji imeli lansko leto iste plače, po enih krajih celo večje, kakor letos? Te dva vprašanja podedeta vsako dokazovanje operatorjev, da so njih izdatki letos večji pri proizvajanju, kakor pa so bili lansko leto. Zatem je vse nekaj drugega. Operatorji bi radi nadomestili, kar so izgubili tekom stavke, sedaj z navijanjem cen premogu. To so že pričeli pridno izvrševati in ker ni od strani vlade nobenega posvarilnega glasu, mislijo navijati cene še dalje. Vprašanje je samo, dokje bo naša vlada pustila te verižnike odirati publiko? Ako je naša vlada kaka zaščitnica publike naj podvzame resne korake in napravi konec temu izkoriščanju naše publike!

V NEDELJO POPOLDNE.

19 po bink. — Pril. o kraljevi ženitnini. Mat. 22.

Nedelja — Tereza, dev., Tekla.
Ponedeljek — Gal. opat.
Torek — Hedvika, vdova.
Sreda — Luka, evang.
Četrtek — Petek Alkantara, spoz.
Petek — Ivan Kenti, spoz.
Sobota — Hilarion, op. Uršula muč.

SADOVI SV. OBHAJILA.

Naš Odršenik je v svoji neskončni ljubezni do nas ustanovil sv. Rešnje Telo, da bi dal svoje Telo in svojo Kri našim dušam v hrano: to je sv. obhajilo.

Prejemanje sv. obhajila je najzvišenejšo delo vsakega kristjana. Vsak mora torej vedeti, kako prejeti in kako se za sv. obhajilo pripraviti.

Veste, da mora biti vsak, ki hoče sv. Rešnje Telo prejeti, v stanu milosti božje. Razun tega se treba postiti, to je ne smemo ničesar zavžiti od polnoči naprej; treba se pred sv. obhajilom z molitvijo pripraviti in se po sv. obhajilu tudi z molitvijo zahvaliti. Koliko bolj se za sv. obhajilo pripravimo, toliko večjo korist bomo imeli od sv. obhajila. Teh koristi nikdo ne zna ceniti. Splošno: Kakor ohranja hrana naše telo pri življenju, pri moči, tako ohranja sv. Rešnje Telo našo dušo pri življenju, obvaruje je smrti, daje ji moč, celi manjše rane, pomnožuje kreposti, napolnjuje našo dušo z radostjo in veseljem.

Vzlasti so pa sadovi sv. obhajila sledeči: (1) Pomnožuje posvečujočo milost božjo in čednosti, posebno čednost ljubezni, ki združuje našo dušo z Jezusom Kristusom, in nas v gotovem pomenu in oziru spreminja v Njega. (2) daje nam dejanske milosti božje, ki ohranjajo življenje duše, krote ogenj strasti in poželjenja, vzpodbujajo k krepostim, posebno ljubezni in čistosti; (3) mir in dušno veselje; (4) podeljuje nam odpuščanje malih grehov, (5) varuje nas padca v smrtne grehe, (6) zagotavlja nam nesmrtnost slavno vstajenje od mrtvih.

Da bomo te sadove v obilnosti prejeli, treba pogosto prejemati sv. obhajilo, pripravljati se treba nanj

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom v Clevelandu, Lorainu in Barbertonu, Ohio, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK ZUPANČIČ,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Ave Maria" "Edinost" in "Glasnik P. S. J." Kakor tudi za oglase, tiskovine in sploh vse, kar je v zvezi z našo tiskarno. Vse naše naročnike in naše marljive lokalne zastopnike lepo prosimo, da mu pomagata število naročnikov tako pomnožiti, da bo v vsaki katoliški hiši katoliški list.

Vsakemu, ki mu bo pomagal, bodisi z besedo ali dejanjem, širiti naše liste, se že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

Uredništvo in upravništvo tiskarne oo. Frarčiškanov.

z vso gorečnostjo in vneomo.

Ko prejmemo sv. obhajilo, prebiva Jezus Kristus v nas s svojo človeško naravo, dokler obstoje podobne zakramenta, namreč podoba kruha in vina. Ko so se te podobe spremenile, prebiva Jezus Kristus s svojim božanstvom, če ga nismo pregnali od nas s smrtnim grehom.

Poslušajmo sladki glas našega Odršenika, ki nas vabi in kliče k sebi v tabernaklju, pristopajmo po-

gosto k njegovi mizi, udeležujmo se gostije, katero nam je pripravil, pripravimo se pa vedno z vso gorečnostjo za to svatbo!

APOLOGETIKA.

30. — Božje predvidenje in človekova svoboda.

Ugovor: — Če vidi Bog naprej vso prihodnost, ne da bi se zmotil, n. pr. da bom jaz zveličan, ali pa pogubljen, potem jaz nisem več svoboden s svojim ravnanjem; jaz moram priti v nebesa ali pa v pekel, kakor to vidi Bog naprej, ker se Bog ne more motiti.

Odgovor: — Ne, ker vidi Bog to naprej, moram tako delati, ampak ker tako delam, vidi Bog to naprej. Ko bi jaz delal in živel drugače, bi videl Bog to naprej. Jaz s svojo prostostjo sem vzrok mojih dejanj. Od mene je odvisno, ali vidi Bog naprej moje zveličanje ali moje pogubljenje, ravno tako kakor je odvisno od mene, da Bog vidi naprej, ali se peljem v New York, ali pa v Kalifornijo.

Sila spoznavanja Božjega je neskončna, človeška sila spoznavanja je pa omejena. Spoznavanje Božje se od spoznavanja človeka neskončno

no razločuje. Mi se nikakor ne moremo vmisлити v Božje spoznavanje in v Božje znanje, tudi ne v to, kar in kako Bog vse naprej vidi, zato pa tudi ne gre, da bi ravno radi našega slabega spoznavanja sklepali proti Božjemu spoznanju in znanju; to je še veliko večja neumnost, kakor če bi nam hotel kak Hotentot zatrjevati, da ne morem eno in isto popoldne govoriti s prijateljem v San Francisco in s prijateljem v New Yorku. Ubog Hotentot pač ne pozna našega telefona. S takimi svojimi trditvami glede Boga pa ravna ravno tako kakor ta ubogi divjak!

ZDRAVJE IN BOGASTVO

Kot za posebni pričetek — da narodu hitro predstavimo YEASTOLAX — bomo dali za kratko dobo vsaki osebi, ki nam pošlje \$1.00 po pošti za pokritje stroškov za dobro velikostni zavoje YEASTOLAXA

ABSOLUTNO ZASTONJ 50,000.00 RUBLJEV!

Ruski rubelj je bil pravkar vreden 55c. in je nudil za zgorejšne število vrednost \$27,500.00.

Hrani ta denar, veliko bogastva je bilo spravljene skupaj s kupovanjem tujezemskega denarja po vojnah. Pravkar se tudi govori, da so na Ruskem najdlj radium, ki je baje vreden celih \$50,000,000.00. Časopisi tudi opozarjajo velikanski dohod ameriškikh industrijalcev v olinjate okraje na Ruskem. The Chicago Tribune je letos 12. septembra opozorila javnost na neki novi kanal med Rusijo, Nemčijo, Perzijo in centralno Azijo, po katerem se bo dovažalo razne sirovine za Rusijo in Nemčijo, zlasti sirovine, kot so petrolej, baker in druge take stvari, ki jih industrije neobhodno potrebujejo. S tem je dohod v bogato Perzijsko polje in Centralne Azije odprt. Premislite kaj vse to pomeni. Gotovo je, da Vi ne boste zamudili te zlate prilike, da si pridobite te rublje.

POVRNITEV DENARJA ZAJAMČENA.

Mi hočemo, da vsaka oseba v Ameriki, ki potrebuje naših zdravil, pošlje po en zavoje našega YEASTOLAXA. Mi se poslužujemo te metode samo zato, da oglašamo, in s tem seznanimo javnost hitreje s našimi zdravili. Čudovita tonika in zdravstvena vsebina YEASTOLAXA je vredna velikokrat več, kot je cena zavoju. Vi boste izvanredno zadovoljni z njim, to Vam zjamčimo. Vi se ne poslužujete nikake rizike, ker mi Vam povrnemo denar nazaj, ako ne boste zadovoljni z YEASTOLAXOM.

50,000.00 rubljev je Vam ponudeni samo za posebno predstavo javnosti. Ti Vas prav nič ne stanejo. Cena zavoju YEASTOLAXU je itak \$1.00. Mi Vam zjamčimo, da Vi boste več, kot hvaležni, ko boste dobili to gradivno sredstvo Vašega zdravja. Samo napolnite spodnji naročilni listek in ga pošljite nam vred z enim \$1.00. In Vi boste prejeli zavoj YEASTOLAXA in zraven 50,000.00 rubljev brez odlašanja. Zadovoljnost zjamčena, ali pa denar povrnemo. Zapomnite si, da je ta ponudba v veljavi samo za določen čas in da je na Vas ležeče, da si takoj preskrbite tega zdravstvenega sredstva od katerega je odvisno Vaše bodoče zdravje.

Z naročilom za našega YEASTOLAXA \$2.00 pa damo 100,000.00 ruskih rubljev. Mi si pridružujemo pravice, da ne vrnemo Vam naročila, v slučaju, da bi naša zaloga ruskih rubljev pošla.

YEASTOLAX COMPANY.

1253 — SO. MICHIGAN AVENUE, DEPT. C. 436
CHICAGO, ILLINOIS.

Izpolnite spodnji kupon!

YEASTOLAX COMPANY.

1253 So. Michigan Ave. Dept. C. 436,
CHICAGO, ILLINOIS.

Prosim, pošljite mi zavojček YEASTOLAXA in 50,000.00 ruskih rubljev. V priloženem dobite \$1.00. Ako ne bom zadovoljen s pošiljateljstvo mi morate vrniti denar.

Ime: .....
 Naslov: .....
 Mesto: ..... Država: .....
 Tudi poštna znamke se sprejmejo v malih vrednostih.

Zelo važne informacije so bile objavljene v javnosti zadnje čase o iznajdbi čudovitega sredstva, ki izvanredno učinkuje na človeški sistem po elementu, ki se ga pozna pod imenom VITAMINES. Te iznajdbe vodijo k seriji kvasnih preparacij, ki so bile preizkušene v vsih prominentnih vodilnih bolnišnicah s čudovitimi rezultati.

Mejtem, ko se je to preizkušalo in ko se je javnost radovala z uspešnimi učinki zdravljenja z kvasnimi tabletami, je skupina farmacijskih kemistov v Chicagu in Indianapolisu eksperijentirala za povečanje uspehov kvasnih VITAMINES tabletov do najvišje mere, katere meje se dosedaj še ni doseglo. Rezultat je "YEASTOLAX" — svetovni

NAJVEČJI ZDRAVSTVENI KVASNI TABLETI

YEASTOLAX je največji zdravstveni predmet kvasnega odvajalnega sredstva. To je najnovejši znanstveni razvoj okusnega kvasa. Ki ni samo izvrsten v Vitamines, ampak vsebuje tudi visoko dragoceno zdravstveno gradivo odvajalnega sredstva — sploh je kvaliteta, katero nobene druge kvasne tablete ne vsebujejo. V tabletah je posebno dober okus, in ni zopern za uživanje in je posebno zadovoljiv v svojih učinkih. Otroci ga ljubijo, ker jim zelo pomaga. Ako Vi trpite na:

"REVMATIZMU, ZAPRTJU, SLABI PREBAVI, SAPNIŠKIH BOLEZNIH, BULAH, ALI SLABI KRVI

ali če je vaša nervoznost prizadjana v kakem slučaju; ali če želite imeti lep polt na Vašem obrazu; ali ako Vaš želodec ni v dobrem stanju, mi hočemo, da Vi pozikusite zavoj našega VELIKANSKEGA GRADITELJA ZDRAVJA YEASTOLAX.

Izmed njegovih različnih elementov YEASTOLAX vsebuje najvišjo in najbolj potenttalno VITAMINES, o katerem je svet pronašel, da je brezpogojno potreben za telesno krepost. Ljudstvo, po vsej deželi je pronašlo veliko odpomčo v uživanju yeastolaxa, za katerem se počutijo popolnoma zdrave in vitalne. YEASTOLAX ima tudi posebnosti, da ne povzroča nikakega grizenja ali težav, ampak povzroča mirno odvajanje, vsebuje izvrstno regulativno moč za reguliranje želodca, ter tudi učinkuje zelo hitro.

Odvajalna sestavina, ki je vtelesena v YEASTOLAX, je jako zadovoljivo kombinirana z drugimi vitalnimi tvarinami za telo-gradivnimi elementi, kateri povzročajo, da so ti tableti zaželjivi boli, kot katerikoli druge jedilne kvasne sestavine dosedaj ponudene na trgu.

Pri vzdrževanju vaše vitalnosti in kreposti po uživanju YEASTOLAXA bo Vaš telesni sistem v stanu se boriti proti invadiranju raznih bacilov, kateri se ne prestando skušajo ugnezdit v človeškem telesu, da bi se zajedli v sistem in uničili človeku življenje. Nikdar se nemore dovolj povdariat, da je vsakdo dolžan samemu sebi in svoji družini, da dobro pazi na svoje zdravje in istega vzdržuje v dobrem stanju. Človeški organizem je čudoviti stroj, prilagoden normalnim pogojem, ki iščejo balanco zdravja. Toda, ker so naše moderne metode v čiščenju hrane (uničili njih zdravje-gradivni vitamini) in naši splošni načini življenja, ni našim telesom dano niti polovico prilike za varstvo proti vsiljivim bacilom in infekcijam, kateri se prosto brez zabranjevanja zajedajo v naša telesa.

NAJBOLJŠI VITAMINE KVAS.

Vodeno raztoplivi Vitamina B, vsebuje v bogati prporaciji v YEASTOLAXU element, ki ima posebno moč v graienju telesnih živev in iste vsposobljuje za odpor proti okužitvi in tudi bistveno odstranjuje slabe učinke na zdravje in civilizacijo. Dobro izčiščene želodčne regulativne posebnosti, ki so vcepljene v YEASTOLAX ustvarjajo pozitivno telo-gradivno sredstvo v najboljši meri. Ako imate slab ali rahločuten želodec, ali kakoršnokoli želodčno nerednost YEASTOLAX bo Vam čudovito odpomogel in bo Vas izpremenil, da se boste čutili, kakor nov človek.

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

V tem sta se voliča sama od sebe ustavila sredi njive. Adam ju ni ošinil z bičem. Kaj še! Nasprotno, pohvalil ju je kakor krščen človek Irščenega pomagača: "Dobro, mala, le počijta se malo, le počijta se, jaz si medtem nabašem pipo." Potegnil je mehur in basal tobak v leseno pipo, pritiskal s palcem, da je kar v členku pokalo. Da ni pipa znotraj in zunaj dobro okovana in z obročki zvezana, bi počila — tako pa zdrži. Že mu gori in fant puha oblake dima, velike kot gosje perutnice; voliča pa mirno stojita in počivata.

"Kako to," se jezi zopet Adam, — "ali bomo stali tukaj do jutra? To bomo malo zoorali, pa še tak strašanski kos imamo."

Voliča sta razumela in potegnili.

"Bog daj srečo!" se je oglašil ta trenutek nekdo za Adamovim hrbtom.

"Bog daj!"

"O oče!" je radostno vzkliknil sin. "Kje ste se pa vzeli?" Po glasu je spoznal očeta, glave pa ni mogel okreniti k njemu, ker je bil prišel s plugom ravno na nevarno mesto, kjer sta se bila vola pred trenutkom ustavila. Deteljine korenine pokajo, zemlja se drobi, kamenje škriplje ob železu; vsak trenutek lahko skoči plug iz brazde, pa taka sramota pred očetom! Zato je držal fant plug, ga pritiskal v zemljo, se koračil z mišičastimi nogami, dokler ni srečno prevozil.

"Dobro orješ, z voliči in plugom," je pohvalil sina Porazil in večje pogledal po zoranem deteljišču. "Dobro si zastavil plug in trdno, da se ti ne gane in reže ravno brazdo; ne trga, lepo polaga, kakor klešče se drži zemlje in gre gladko."

"Mislim, da," se je pohvalil tudi sin. "To je plug, veselje je z njim orati, samo lemež in črtalo bom zvečer naklepal in priostril, in jutri, če Bog da, bo kar sam od sebe oral."

"Res, res," je pritrdil oče in ukazal in hvalil: "Dovolj ste danes zorali in lepo zorali. Sedaj pa konec. — Vzemi koso in nakosi nekaj redi detelje, jaz jo bom nagrabil, napregel vola in šli bomo domov. Sonce stoji že nad gozdom."

Adam se je začudil, kako mu je čas hitro minil. Resnično, že je večer, in niti vedel ni, kdaj. Poslušno je vzela koso, ki je začela sikati kakor strupen gad v sveži, mladi detelji in jo rezati prav pri tleh. Stari se je medtem igral z vprego in vozom, voliča je izpregel in spet napregel, popravlil voz, naložil plug in grabil. Za petami je bil Adamu in premišljeval, kako bi modro spregovoril s sinom, kako bi mu lepo razložil, kakšna sreča ga čaka: posestnik in gospodar bo, ker neumni Martin samega sebe ne razume več in si je vbil nekaj v glavo in se hoče na vsak način oženiti s tisto gostačevo Manco.

"Oče imajo svoje muhe," je ngibal Adam na tihem in tudi on ni začel nobenih pogovorov in se je ukvarjal le s svojimi mislimi.

"Tako-le domov bomo zapeljali in zmetali deteljo po skednju, da se ne bi sparila. Potem pa še živino opraviva z Martinom, pa se za večerjo najeva dosita. Hej, pa klobuček na glavo, pa praznji suknjič čez rame, pa malo povasovat. Ni vrag, da bi ne bilo Dodličke na spregled in pa kaj vselega pomenka z njo na samem. Seve, to ji bo že treba povedati, kako se mi je sanjalo o njej pod vozom v senci!"

"Nakladaj, nakladaj!" ga je nenadoma spodbudil oče. Adam je začel do ušes in se je hipoma prebudil iz svojih sladkih sanj. Zasadil je vile v deteljo, da je pobral skoraj ves kup. "Šema!" ga je pokaral oče. "Poprej nič, sedaj vse — prej nakladaš, kakor bi spal, in sedaj, da bi se pretegnil, po pameti mora človek delati, da ne prežene sebe in živali; le tako zdrži človek in živina vleče kakor vijak."

Adam je molče prenesel očetovo karanje, zaslužil ga je, — in že je zopet stari Adam.

Voličem je snel nagobčnike, vajeti je ovil okrog ročice, speljal z njive čez izkopani jarek na cesto, skočil na voz k očetu in sedel k njemu spredaj na deteljo.

"Moj fant," je začel govoriti oče, "čutim, kako se staram in da me moči zapuščajo; zvečer se že noge tresejo pod menoj in postelje ne morem dočakati." Stari oče ne toži tako kar tjavendan. Jasen smoter ima pred seboj. Adama je treba sprva geniti, da bo potem lažje delo z njim in si bo dal mirno dopovedati.

"Tak spredite sami, pa si vendar ne privoščite miru. Večno ste prvi, več se ubijate kakor mi, dasi bi Vas z Martinom prav rada v vsem nadomestovala."

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovniške slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němceček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

"Že ne bo drugače, kakor da grem v kot. Gospodarstvo bom predal in se umaknil vama v svojo sobico, preden se preselim za materjo na Zale."

"Tako ne govorite, oče, umreti Vam še ni sile, niti posestva oddajati; tuči za kot se še ne mudi, pa na grob nikar ne mislite; le ostanite gospodar pa nas nadzorujte tako kakor gospod tranovski oskrbnik svoje ljudi. In samo če bo kaj narobe, poprimite za delo."

"Ne bo treba tega," je odvrnil oče, — "ne baham se, a kar je res, je res in ves Klenči ve, da sta ti in Martin zanesljiva gospodarja. Zato bom lahko umrl. Z materjo sva vaju dobro vzgojila. Samo ena velika skrb me mori."

"Katera pa?"

"Da bi se vidva z Martinom dobro oženila."

Adam ni odgovoril. Tudi stari je umolknil in motril sinovo obličje, ki je bilo zardelo čez senca do las.

Voz se je zibal po vegasti cesti, že je prešel mimo Glinca, skozi Gosjo Lužo, prevozil tudi že, "Gosji plač" in volička sta tedaj sama zavila pod Delci pri Lomnikarjevem znamenju na staro cesto in počasi vlekla v klanc proti trgu.

"Oče, Vi kar sedite, a jaz bom skočil dol, ker gre v klanc."

"Ali je treba? Ali je to kakšna teža, ta mrva detelje?" je rekel oče. "To bi srake speljale, če jih vprežeš za rep."

Adam je očeta ubogal, a sedel je kakor na trnju. Kakor mak mu je gorelo lice in srce mu je živje bilo pod srcajo.

"Ne boš ušel, ne, ne izpustim te iz krempljev," se je smejal sam v sebi stari Porazil. Naglas je rekel: "Da ne bom pozabil, povem in rečem: ženiti se morata, ali ti, ali Martin."

"Martin, oče, Martin naj se, ki je starejši in je posestvo njegovo, je vneto in skoro presenetljivo goreče razkladal Adam.

"Da, njegovo je posestvo in jaz mu ga privoščim!"

"In ti bi hotel hlapčevati pri njem do smrti?"

Kakor bi ga bil pritiskal ob zid, tako tesno je bilo Adamu pri srcu. Oče ga je vjel. Tako sitnari in ne odneha, da se mu ne izviješ; že mora biti tako, Priznati bo treba resnico, in ker že mora biti — Bog ti meni pomagaj, — boš pa priznal: "Veste, oče, nekaj časa bi, če treba, tudi hlapčeval, dokler ne najdem kaj primernega. Mislim pa, da v pismu ne boste pozabili name in mi moj delež izgovorili." Umolknil je in čakal, kaj bo rekel oče.

"To je! Z golimi rokami ne pojdeš od hiše, s pravičnim deležem te odpravim; lahko se priženiš na posestvo drugam, mogel boš pa tudi ženo z doto pripeljati k hiši. Martina boš izplačal in gospodaril doma."

"Oče, ne, tega ne bi mogel," je strštel Adam z glavo, da so mu polni kodri padli na čelo.

"Ne bi mogel? Kako da ne bi mogel? Kako da ne bi mogel?" Sečaj oče ni pritiskal sina samo k zidu, ampak mu je nastavil naravnost nož na grlo. In tega sin ni mogel več vzdržati.

"Zato ker Krejčeva Dodlička nima toliko denarja," je bruhal hipoma Adam in takoj mu je odleglo. Z bičem je svignil, obrisal si pot na čela, se stegnul in čakal, kaj poročajo oče.

"Katera Dodlička? O kakšni Dodlici pa govoriš? Menda ne o tisti siničici Krejčevi?"

"Da, ravno o njej, o nobeni drugi kakor o njej."

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovincem v Forest City in okolici pri nakupovanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo zalogo razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročamo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete razne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pridite in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street, Forest City, Pa.

Da se pride v nebesa.

Neki zdravnik je vprašal nekega moža, kaj je potreba, da se pride v nebesa. Ta mu je odgovoril: "Po mojih mislih je treba najprvo umreti."

Zdravnik: "Seveda, toda kaj se mora storiti še poprej?"

Mož: "Poprej je pa treba še zboljeti in poslati po Vas!"

Zdravniku so bile te besede všeč in ni stavil možu nobenega vprašanja več.

* * *

Katehet: "Zakaj ne?"

Peterček: "Ker prvi ni nič pomagala."

Katehet: "Joe, ali se še kaj spominjaš, o čem smo zadnje uro pri zgodbah govorili?"

Joe: "O o o . . . no, o sedmih . . . o sedmih suhih in sedmih debelih gospodičnah."

* * *

Učitelj: "Tinček ali veš v katero vrsto živali spada čebela?"

Tinček brez pomisleka: "Mej se savec."

Učitelj: "Ali si se mogel bolj neumne znebiti?"

Tinček trdovratno: "Kadar sem jo jaz na kaki roži videl, je vedno med, sesala."

* * *

Profesorji so kakor znano najbolj raztreseni ljudje, ker so preveč zamaknjeni v svoja znanstvena vprašanja. Enemu takih v soboto pade v glavo, da se bo treba obriti. Še ves v svojih problemih, s katerimi se je pravkar bavil, zgrabi ščetko (krtačo) za lase, misleč, da je ogledalo, se pogleda in vsklikne začuden: "Tako dolgo pa menda še nisem nikoli odlašal, saj izgledam, kakor krtača."

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevrogične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Trnoviška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Glejte, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let.

Zahtevajte SIDRO trnoviško znamko.

J. KOSMACH.

1624 W. 42nd St., Chicago, Ill.
Glejte, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let.

BARV, VARNIŠEV, ZELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

revmatične barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir
Najboljše delo, najnižje cene.
Rojaki obrnite se vstrelj na svojega rojaka!

Naboljša CIGARETA.

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popravilam in napeljujem vodne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v PLUMBARSKO STROKO. — Pred vsem si zapomnite da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Kadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,

PLUMBAR

2042 W. 22nd St., near Hoyne Ave. Chicago, Ill.
Tel. Canal 4108.